



### Navrhovaná opatření neodpovídají vždy realitě

Pro všechny děti a žáky navštívených škol, kteří potřebují individuální vzdělávací strategii (přes 75 % MŠ, 95 % ZŠ, 18 % SŠ), byl individuální vzdělávací plán nebo jiný PLPP vytvořen ve více než polovině mateřských a ve třech čtvrtinách základních i středních škol. Nicméně většina zbylých škol vytvářela příslušné strategie jen pro žáky diagnostikované ŠPZ (necelá třetina MŠ, více než pětina ZŠ a SŠ). Žádný plán pak vůbec nevytvářelo 6,2 % MŠ, 0,2 % ZŠ (jeden případ) a 6,1 % SŠ.

Na základě zjištění České školní inspekce lze konstatovat, že **8 % MŠ, 11 % ZŠ i SŠ neuplatňovalo doporučení ŠPZ tak, jak byla vydána.** Nejčastěji nebyl dodržen rozsah doporučení. Šlo především o situace, kdy podpůrná opatření nebyla uplatňována při výuce (např. nepřizpůsobení obsahu i zadávání úkolů, úprava podmínek, tempa práce, organizace výuky, možnost relaxace, minimální diferenciací přístupu apod.). Z některých doporučení ŠPZ vyplývala řada nejasností (některá přímo odporovala platné legislativě). Například ne vždy doporučení odpovídala příslušné vyhlášce ohledně úvazků asistenta pedagoga. Zaznamenány byly i situace, kdy ŠPZ doporučila podpůrná opatření bez projednání se školou, tudíž opatření, jež nebylo možné ve škole realizovat (po dohodě s rodiči však byla zajištěna náhradní), nebo opatření, která již v minulosti při vzdělávání žáka selhala.

**Individuální přístup k žákům** byl zaznamenán **u ZŠ ve čtyřech pětinach navštívených vyučovacích hodin** (nárůst oproti roku 2015/2016 o 12 %) a **u SŠ ve více než dvou třetinách** (nárůst o 24 %). Zatímco v případě ZŠ šlo zejména o český jazyk a matematiku, méně byl využíván ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a příroda, na SŠ šlo nejčastěji o od-

borné předměty (s ohledem na jejich význam pro obory odborného vzdělání), předměty ICT a matematiku, nejméně pak o přírodovědné a společenskovední předměty a cizí jazyky. Práci účastníků zájmového vzdělávání individualizovalo 96 % školních družin a klubů a 95 % SVČ.

**Školám také činiло potíže zajištění předmětů speciálně pedagogické péče.** A to nejen organizačně (zajištění v rámci disponibilních hodin), ale také personálně (zejm-

na pokud dojde k doporučení předmětu speciálně pedagogické péče v průběhu školního roku).

Osobnostně ponižující a didakticky nepřijatelné situace (tj. situace, kdy se učitel dopouští komunikačních chyb, při kterých porušuje partnerský a respektující přístup, dochází k omezení rozvoje učebních kompetencí především tím, že výuka je chybně didakticky nastavena) se v navštívených hodinách vyskytovaly pouze naprosto okrajově. ◀

## DOPORUČENÍ ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Je zejména potřeba:

- **sjednotit výklad právních předpisů, metodických materiálů a doporučení pro společné vzdělávání tak, aby školy a školská zařízení mohly postupovat podle jasných a jednoznačných pravidel,**
- **zintenzivnit metodickou podporu školám a rozšířit její formy** (např. o zveřejňování příkladů dobré praxe),
- **rozšířit** (důraz na vlastní vzdělávání dětí a žáků se SVP, nikoli pouze na formální aspekty typu legislativních změn apod.) **a zefektivnit nabídku DVPP.** Česká školní inspekce opakovaně doporučuje nabízet realizaci DVPP přímo v konkrétních školách tak, aby byly jednak eliminovány organizační komplikace, a jednak aby bylo možné proškolit větší počet pedagogických pracovníků z jedné školy.
- Inkluze se také rozhodně neobejde bez adekvátního personálního zajištění – je tedy třeba **vytvořit podmínky pro získávání a financování školních speciálních pedagogů, školních psychologů a především asistentů pedagoga** (motivace uchazečů, získání kvalifikace, finanční ohodnocení, motivace k setrvání ve škole).
- Důležité je i **celkové zjednodušení, a to jednak administrativních procesů spojených s poskytováním podpory všech stupňů** (zejména tvorba a vyhodnocování plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů – zde Česká školní inspekce doporučuje využívat systém InspIS ŠVP disponující modulem pro tvorbu IVP), **a jednak procesů vedoucích k získání finančních prostředků pro podpůrná opatření,** tak, aby byl zkrácen interval mezi podáním žádosti a časem, kdy škola reálně schválenými prostředky disponuje.